



Crna Gora  
Ministarstvo turizma, ekologije,  
održivog razvoja i razvoja sjevera

Adresa: IV proleterske brigade broj 19  
81000 Podgorica, Crna Gora  
tel: +382 20 446 314  
tel: +382 20 446 227

## **Izveštaj**

**o učešću ministra turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera,  
Vladimira Martinovića na Sajmu turizma ITB Berlin 2024**

**4-7. mart 2024. godine**

**Berlin, Savezna Republika Njemačka**

## **UVOD**

Delegacija Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, predvođena ministrom Vladimirom Martinovićem, na poziv organizatora MESSE Berlin i zemlje domaćina Sajma 2024 - Sultanata Oman, učestvovala je na **Sajmu turizma ITB Berlin 2024**, u periodu 4-7. marta 2024. godine.

Međunarodna turistička berza ITB pruža izuzetnu priliku za uspostavljanje saradnje sa predstavnicima turističke privrede zemalja njemačkog govornog područja, ali i drugih tržišta. Ovaj sajam je najposjećeniji događaj te vrste i okuplja predstavnike institucija, organizacija i privrede iz više od 170 zemalja. Ovogodišnja turistička berza je privukla 5.500 izlagača i zabilježila skoro 100.000 posjeta, od kojih su preko 90.000 bili predstavnici privrede.

Ovaj događaj je sada isključivo posvećen poslovnim korisnicima (B2B segmentu), pružajući učesnicima mogućnost zakazivanja sastanaka sa turističkim sektorom putem online platforme.

### **Sastav delegacije**

Za članove delegacije, koju je predvodio ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Vladimir Martinović, određeni su:

- Vuk Žižić, državni sekretar u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera;
- Svetlana Šljivančanin, v.d. generalne direktorice Direktorata za razvoj turizma i izradu propisa u oblasti turizma, u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i
- Sandra Nikolić, PR u Ministarstvu turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

## **I AKTIVNOSTI**

Tokom trajanja Sajma, delegacija na čelu sa ministrom Martinovićem imala je veliki broj sastanaka sa predstavnicima turističkog i privrednog sektora, kako iz Savezne Republike Njemačke, tako i zemalja koje su učestvovala na Sajmu. Teme sastanaka bile su aktivna uloga Vlade Crne Gore u stvaranju povoljnog investicionog ambijenta za buduće investitore, kao i predstavljanje investicionih mogućnosti i turističkih potencijala Crne Gore.

### **Sastanak sa profesorom Peerom Wittenom, počasnim konzulom Crne Gore u Hamburgu**

Na sastanku ministra Martinovića i prof. Peera istaknuto je jačanje partnerskih odnosa između Crne Gore i Njemačke, kao i promocija turizma i ekonomske saradnje između ove dvije zemlje.

Peer je izrazio podršku u procesu pristupanja Evropskoj uniji i dodao da je Crna Gora primjer svim ostalim državama koje teže ulasku u EU.

Ministar Martinović je istakao da je 44. Vlada snažno posvećana i radi ka ispunjenu EU ciljeva i svako odstupanje od tog cilja znači odstupanje od procesa koji su krenuli u dobrom pravcu.

Naglasio je značaj sajma u Berlinu i učešće Crne Gore na tom događaju, kao i potrebu za uspostavljanjem direktnih avio linija koje bi dodatno promovisale Crnu Goru kao turističku destinaciju. Posebno je istaknuta važnost uspostavljanja redovnih letova između Hamburga i Crne Gore, kojih tokom prošle godine nije bilo.

Ministar Martinović je potvrdio strateško partnerstvo između Crne Gore i Njemačke, ističući važnost Hamburga kao tržišta visokoplatežnih turista i stimulisanja crnogorske turističke privrede na partnerstva sa privredom hamburške regije, te bolju promociju od strane Nacionalne turističke organizacije i lokalnih turističkih organizacija u ovom dijelu.

Peer je na kraju sastanka pozvao ministra Martinovića i delegaciju da budu gosti na sajmu u Hamburgu.

## **Sastanak sa Zurabom Pololikashviliem, Generalnim sekretarom Svjetske turističke organizacije (UN tourism)**

Sagovornici su istakli važnost dosadašnjeg partnerstva i otvorili vrata za dalju saradnju i razvoj turizma u narednom periodu. Dogovoreno je intenziviranje saradnje sa UN Tourism kroz različite inicijative, ujedno uključujući mogućnost upućivanja službenika u sjedište organizacije radi sticanja boljeg uvida u rad i organizaciju ove prestižne svjetske institucije.

Generalni sekretar je istakao da mu je drago što Ministarstvo, pored turizma, pokriva i resor ekologije i održivog razvoja i što imaju iste poglede na ruralni turizam i njegov razvoj.

U razgovoru je poseban fokus stavljen na važnost promovisanja jedinstvenih turističkih atrakcija zemlje i stvaranja stimulativnog okruženja za investitore, kako bi se dodatno podstakao turistički razvoj. Ministar Martinović je saopštio da će Ministarstvo nastaviti da radi zajedno sa UN Tourism i drugim relevantnim partnerima kako bi se ostvarili ciljevi održivog razvoja turizma i doprinijelo daljem prosperitetu Crne Gore kao atraktivne turističke destinacije.

Bilo je riječi i o razvoju ruralnog turizma u Crnoj Gori, i u tom dijelu je ministar Martinović zatražio podršku UN Tourism. Naime, UN Tourism je od 44 sela iz 32 države u Programu unapređenja – Best tourism villages izabralo dva crnogorska sela Godinje i Gornja Lastva, koja su dobila tehničku podršku za unapređenje konkurentnosti. Pololikashvili je poručio da je ovo važan korak ka stvaranju inkluzivnijeg i održivog turizma za buduće generacije.

Ministar Martinović je pozvao Generalnog sekretara da dođe u Crnu Goru i izrazio iskrenu zahvalnost na dugogodišnjoj saradnji sa Svjetskom turističkom organizacijom od pristupanja naše države kao članice 2007. godine.

## **Sastanak sa Norbertom Fiebigom, predsjednikom njemačkog turističkog udruženja**

Tokom sastanka sa predsjednikom njemačkog turističkog udruženja, Norbertom Fiebigom, ministar Martinović je istakao važnost njemačkog tržišta za turizam Crne Gore, naglašavajući da su njemački turisti prošle godine ostvarili značajan broj noćenja, što je Crnu Goru pozicioniralo kao privlačnu destinaciju za njemačko tržište.

Tradicionalno, njemački turisti dominirali su u crnogorskom turizmu i u svrhu njihovog povratka, Ministarstvo će intenzivno raditi na razvoju ponude koja će podrazumijevati koncept aktivnog odmora, kao prihvatljivu opciju koju njemački turisti preferiraju.

Crna Gora aktivno radi na stvaranju poslovnog ambijenta za nove investicije i posebno je važno da njemački investitori prepoznaju poslovni ambijent povoljan za njihova ulaganja, naročito u sektoru turizma. Ministar Martinović je naglasio da je Crna Gora posvećena putu ka članstvu u Evropskoj uniji i podrška najvažnijih članova Unije presudna je na tom putu.

Predsjednik njemačkog turističkog udruženja, Norbert Fiebig, sa radošću je najavio dolazak 60 turoperatora iz Njemačke koji će boraviti u Crnoj Gori.

## **Sastanak sa DER Touristik GmbH**

DER Touristik Grupa je jedna od vodećih turističkih grupacija u Evropi i odjeljenje REWE Grupe za putovanja i turizam. Svake godine milioni gostiju putuju sa DER Touristik Grupom. DER Touristik ima oko 2.100 turističkih agencija u Njemačkoj, Velikoj Britaniji, Francuskoj, Istočnoj Evropi i Švajcarskoj. Tema sastanka bile su informacije o trenutnom bukingu za sezonu, izazovi i ograničenja u poslovanju, planovi DER Touristik za naredne godine u dijelu širenja poslovanja u destinaciji, kao i moguće marketinške kampanje koje bi eventualno mogle biti podržane putem Programa podsticajnih mjera.

Ova grupacija želi da ispita mogućnosti realizacije zajedničkih marketinških kampanja u cilju bolje prodaje destinacije. Predstavnici DER-a upoznali su ministra sa brojem turista koji posjećuju Crnu Goru posredstvom ovog turoperatora, pri čemu su istakli da ove godine imaju preko 38% bolji buking u odnosu na prethodnu godinu.

## **II ZNAČAJ POSJETE**

Kao vodeći sajam turizma, ITB Berlin je najvažnija poslovna platforma za globalne turističke ponude, mjesto susreta ponude i potražnje. Naglasak turističke berze ITB Berlin je u poslovnim susretima i na predstavljanju najnovijih naučno-istraživačkih rezultata, te prognoza za turizam kao jedne od najvažnijih privrednih grana. Za stručnu i poslovnu javnost ovaj događaj svakako predstavlja važan izvor informacija o trendovima u turizmu.

Ponuda Crne Gore na Sajmu bila je predstavljena na štandu Nacionalne turističke organizacije Crne Gore (NTOCG) na kojem se NTO predstavio sa 17 partnera, među kojima su i lokalne turističke organizacije, te predstavnici turističke privrede – hotelijeri i turističke agencije.

Njemačko tržište je jedno od najvećih emitivnih tržišta sa preko 60 miliona turista godišnje. Prema istraživanjima, rastući segmenti potražnje su luksuzni eko turizam i aktivan odmor, krstarenja i kulturni turizam. Njemci su zainteresovani i za kulturu, kulturne događaje i žele da uče tokom odmora, a ne samo da uživaju na plaži i suncu.

Značaj posjete se ogleda u daljem poboljšanju saradnje sa SR Njemačkom, koje predstavlja značajno tržište za Crnu Goru kada je u pitanju turizam. Učešće delegacije na Sajmu bila je prilika za dalje unapređenje saradnje u turističkoj privredi, kao i snaženje uspostavljenih kontakata, posebno kada je u pitanju privredni sektor i promocija Crne Gore kao povoljne destinacije za turizam i investiranje, te mogućnost za ostvarivanje kontakata sa privrednicima i potencijalnim investitorima, kojima se predstavila turistička i investiciona ponuda Crne Gore, kao i stimulatívne mjere i podsticaji za nova ulaganja.